

Силабус
освітнього компоненту
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГКТС
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу
073 Менеджмент
07 Управління та адміністрування
перший (бакалаврський)

Викладач	Швачко Вікторія Анатоліївна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=258
Контактний тел.	-
Е-mail викладача:	shvachko.tory@gmail.com va_shvachko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
6/180	30/6	30/6	120/168	Екзамен Захист курсової роботи

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: менеджмент, підприємства готельного, курортного та туристичного сервісу, класифікація, організаційна структура управління, дизайн інтер'єрів підприємств ГКТС, готельний етикет, організація харчування, управління безпекою, сертифікація та стандартизація.

Мета курсу - оволодіння теоретичними знаннями щодо створення, організації та діяльності готельних, курортних та туристичних підприємств і формування у майбутніх менеджерів практичних навичок управлінської роботи в готельному, курортному та туристичному сервісі.

Предметом вивчення є основні поняття менеджменту готельного, курортного та туристичного сервісу; системний підхід до організації та управління підприємствами готельного, курортного та туристичного сервісу; засвоєння механізму управління в готельному, курортному та туристичному сервісі; формування управлінських навичок діяльності у готельному, курортному та туристичному сервісі; формування навичок самостійного творчого використання теоретичних знань та вмінь організації та управління підприємствами готельного, курортного та туристичного сервісу.

Компетентності та програмні результати навчання:

Загальні: ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **Спеціальні:** СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. СК 16. Розуміти сутність, складові елементи, ознаки та характеристики туристичної дестинації. СК 17. Здатність визначати перспективні напрямки розвитку та конкурентні переваги підприємств ГКТС.

Програмні результати навчання: ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень. ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації. ПРН18. Застосовувати інструменти менеджменту в управлінні розвитком підприємств ГКТС. ПРН19. Виявляти вміння враховувати специфіку та рекреаційно-туристичний потенціал території при формуванні та управлінні туристичними дестинаціями.

Зміст курсу: Сутність управління підприємствами готельного, курортного та туристичного сервісу. Державна туристична політика України. Нормативна база. Типізація та класифікація підприємств ГКТС. Реалізація функцій менеджменту в діяльності готельних підприємств. Система управлінських процесів готельних підприємств. Архітектурно-планувальна організація споруд підприємств ГКТС. Створення сучасного інтер'єру готельних (курортних, туристичних) підприємств. Культура обслуговування та службовий етикет. Організаційні засади створення туристичних підприємств. Основні аспекти управління туристичними підприємствами. Договірні відносини в туристичній індустрії. Організація управління підприємствами туристичної індустрії. Інтеграційні процеси в керуванні підприємствами туристичної індустрії. Поняття індустрії здоров'я та її структура. Організація управління курортами, форми курортної діяльності. Регулювання санаторно-курортної діяльності в Україні. Економічні аспекти управління курортами. Організація та управління закладами харчування в курортних (готельних) підприємствах. Організація круїзних туристичних маршрутів та їх специфіка. Основні етапи організації перебування туристів на круїзному судні та особливості змісту програм обслуговування. Ефективний менеджмент – управління орієнтоване на клієнта. Організація безпеки підприємств курортного (готельного, туристичного) сервісу. Організація обліку та зберігання матеріального майна підприємств курортного (готельного) сервісу.

Методи навчання: Для забезпечення якісного засвоєння теоретичного матеріалу, формування практичних навичок і розвитку критичного мислення здобувачів вищої освіти, під час викладання «Організація та управління підприємствами ГКТС» застосовуються наступні методи навчання:

– методи організації навчально-пізнавальної діяльності студентів: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрації, презентації), практичні (виконання вправ) з використанням засобів дистанційного навчання (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, online консультації на базі освітньої платформи Zoom та месенджерів (Viber, Whats App);

– пояснювально-ілюстративний; частково-пошуковий (евристичний), проблемний виклад навчального матеріалу; активного та інтерактивного навчання (мозковий штурм, навчальна дискусія), ситуаційні завдання (кейси); метод проектів; самостійна робота з науковою і навчально-методичною літературою, електронним навчально-методичним комплексом.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

1. Безпека. Оскільки основним пріоритетом в умовах дії воєнного стану залишається Ваша безпека, будь ласка, у разі оголошення повітряної тривоги або ракетних ударів попередьте про це викладача, припиняйте заняття та переходьте в укриття. Якщо немає можливості спуститися в укриття (або його просто немає поблизу), то дотримуйтеся правила двох стін. За можливості повідомте про свій стан після завершення (лекційного або практичного) заняття.

2. Особливості проведення навчальних занять.

– **Лекційні заняття:** основний акцент робиться на теоретичному освітленні ключових питань. За підсумками лекцій здобувачі мають підготувати **конспект основних теоретичних питань** навчального курсу.

– **Практичні заняття:** передбачають усне опрацювання теоретичного матеріалу та **дискусію** за темою, а також **розв'язування практичних задач** (зокрема, ситуативних задач для вивчення основних методів і технологій та прийомів управління персоналом).

– **Самостійна та індивідуальна робота:** підготовка завдань здійснюється у друкованому або електронному вигляді за визначеним шаблоном (формат **Microsoft Word** або **PowerPoint**). Оцінювання передбачає **усне опитування** здобувачів за певною темою та результатами самостійного розв'язування задач протягом практичного заняття або на груповій/індивідуальній консультації.

– **Навчально-методичне забезпечення:** для зручного опрацювання змісту курсу всі навчально-методичні матеріали розміщено на освітній платформі **Moodle** у відповідній вкладці сайту БДПУ.

3. Політика академічної доброчесності, використання інструментів ШІ та професійна етика.

Політика освітньої компоненти «Організація та управління підприємствами ГКТС» ґрунтується на **засадах академічної доброчесності**, прийнятій в Університеті (з відповідним посиланням на документ: [<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/pro-akademichnu-dobrochesnist-u-bdpu.pdf>]).

Під час підготовки до занять та виконання завдань допускається використання інструментів штучного інтелекту відповідно до Політики використання штучного інтелекту в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету ([https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnomu_procesi_ber_dyanskogo.pdf]).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

– надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела;

– забороняється академічний плагіат (оприлюднення результатів, отриманих іншими особами, як власних), фальсифікація, фабрикація, списування;

– забороняється використання додаткових джерел інформації під час оцінювання навчальних досягнень (у тому числі засобами електронного зв'язку), крім тих, що дозволені викладачем;

– у разі використання ідей, розробок, тверджень (цитат), теоретичних відомостей, експериментальних даних інших авторів здобувачі освіти мають надавати відповідні посилання на використані Інтернет-ресурси або інші джерела інформації;

– інструменти ШІ можна використовувати під час підготовки до практичних занять чи самостійної роботи тільки у тому разі, якщо це прописано в політиці до самого завдання. У інших випадках робота буде повернена Вам на доопрацювання.

4. Політика комунікації та зворотного зв'язку.

– **Комунікація з викладачем:** викладачі та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень університету ([<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>]) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність. Здобувачі можуть звертатися до викладача (**Швачко Вікторії Анатоліївни**) для консультацій через корпоративну пошту, Moodle або месенджери. Зворотний зв'язок надається протягом робочого часу (з 9:00 до 18:00).

– **Консультації:** графік консультацій – індивідуально, із застосуванням дистанційних технологій.

– **Відвідування:** регулярна присутність на заняттях (особисто або онлайн) є важливим чинником успішного засвоєння матеріалу. Підготовка до практичних занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань та виконання практичних завдань, оприлюднених заздалегідь. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Пропуски занять можуть призвести до необхідності відпрацювання матеріалу під час консультацій.

Дедлайни. Дедлайни для здачі практичних завдань будуть вказані в розкладі курсу на платформі Moodle (<https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=258>). Прошу вас дотримуватися цих дедлайнів. Завдання, які подаються після встановленого терміну, можуть не бути прийнятні, якщо не було надано попереднього повідомлення про можливий зміщений дедлайн.

Політика курсу може бути доповнена з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне, програмне або платформи/вебсервіси (Zoom, Moodle, ChatGPT, Gemini, Notebooklm, Canva, репозитарій та ін.); наочність (мультимедійні презентації, платформи або вебсервіси).

Система оцінювання та вимоги: підсумкова рейтингова оцінка з курсу не може перевищувати 100 балів та розподіляється наступним чином: заходи поточного контролю – не перевищують 50 балів, екзамен – не перевищує 50 балів. За кожну тему курсу здобувач отримує 0-2 бали: теоретична відповідь 0-1, самостійне виконання завдань 0-1.

Робота на практичних заняттях: Здобувач повинен розуміти зміст виконаної роботи (знати визначення понять, вміти пояснити значення і сенс будь-якого терміну, використовуюваного в роботі і т.п.). У процесі підготовки і виконання роботи здобувач може користуватися опорним конспектом, літературою, інформаційними ресурсами. Здобувач має право на доопрацювання роботи (за вказівками викладача) терміном до наступного заняття. Здобувач має право здати завдання після закінчення терміну при наявності індивідуального графіку. У разі пропуску занять, перевірка і захист практичної роботи здійснюється під час, що визначається викладачем.

За індивідуальну роботу: 0-1. Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти враховує підготовку докладів, опрацювання нормативно-правових документів, написання наукових тез. Заслуховування докладів та додаткових завдань відбувається на практичних заняттях, що поширює знання здобувачів вищої освіти по окремим теоретичним і практичним питанням. Крім того, об'єктом індивідуальної роботи є матеріал, який не може бути опрацьований на практичних заняттях з причин обмеженого часу аудиторних занять.

Загальний бал складається з балів, отриманих за теоретичну відповідь, самостійне виконання практичних завдань з врахуванням прострочень і виправлень, індивідуальної роботи та екзамену.

Здобувач може отримати додаткові бали для підвищення загального результату за виконання таких видів робіт: участь у науковій конференції, круглому столі в університеті / за межами – 5-10 балів; підготовка презентації – до 2 балів; участь в іміджевих заходах, профорієнтаційній роботі тощо – до 3 балів.

Загальний бал складається з балів, отриманих за теоретичну відповідь, самостійне виконання практичних завдань з врахуванням прострочень і виправлень, індивідуальної роботи та екзамену.

Критеріями оцінювання курсової роботи є: – чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому; – науковість стилю викладання; – відсутність

орфографічних і синтаксичних помилок; – правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Курсова робота, в якій розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище ніж «задовільно».

Робота, в якій зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства або організації, на базі яких досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на «добре».

Робота, в якій зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні дослідження, розрахунки і на їх основі - аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати дослідження практичне значення і рекомендоване до впровадження може бути оцінена на «відмінно».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота												Екзамен	Сума
М 1		М 2		М 3		М 4		М 5		М 6			
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	Змістовий модуль 7	Змістовий модуль 8	Змістовий модуль 9	Змістовий модуль 10	Змістовий модуль 11	Змістовий модуль 12	50	100
5	4	3	2	5	5	6	4	4	4	4	4		

За підсумками навчання за семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів із розрахунку: 50 балів за поточне оцінювання, 50 – підсумковий контроль (у формі тесту).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$K = T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + \dots + T12 + ПК = 100,$$

де K – загальна кількість балів,

T1, T2, T3, T4, T5, T6...T12 – кількість балів за темами,

ПК – кількість балів за підсумковий контроль.

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	Разом
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Тема 1		0-1		0-1		0-2
Тема 2		0-1		0-1		0-1
Тема 3		0-1		-		0-1
Разом за змістовим модулем 1		0-3		0-2		0-5
Змістовий модуль 2.						
Тема 4.		0-1		0-1		0-2
Тема 5		0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 2		0-2		0-2		0-4

1	2	3	4	5	6	7
Модуль 2						
Змістовий модуль 3.						
Тема 6		-		0-1		0-1
Тема 7		0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 3		0-1		0-2		0-3
Змістовий модуль 4.						
Тема 8		0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 4		0-1		0-1		0-2
Модуль 3						
Змістовий модуль 5.						
Тема 9		0-1		0-1		0-2
Тема 10		0-1		0-1		0-2
Тема 11				0-1		0-1
Разом за змістовим модулем 5		0-2		0-3		0-5
Змістовий модуль 6.						
Тема 12		0-1		0-2		0-3
Тема 13		0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 6		0-2		0-3		0-5
Модуль 4						
Змістовий модуль 7.						
Тема 14		0-1		0-2		0-3
Тема 15		0-1		0-2		0-3
Разом за змістовим модулем 7		0-2		0-4		0-6
Змістовий модуль 8.						
Тема 16		0-1		0-1		0-2
Тема 17		0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 8		0-2		0-1		0-4
Модуль 5						
Змістовий модуль 9.						
Тема 18		0-1		0-3		0-4
Разом за змістовим модулем 9		0-1		0-1		0-4
Змістовий модуль 10.						
Тема 19		0-1		0-1		0-2
Тема 20		0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 10		0-2		0-2		0-4
Модуль 6						
Змістовий модуль 11.						
Тема 21		0-1		0-3		0-4
Разом за змістовим модулем 11		0-1		0-3		0-4
Змістовий модуль 12.						
Тема 22		0-1		0-1		0-2
Тема 23		0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 12		0-2		0-2		0-4
Разом за змістовні модулі		0- 20		0-25		0-50
Підсумкове тестування						0-50
Всього (ЕКЗАМЕН)						0-100

Розподіл балів за виконання курсового проекту (роботи)

Попереднє оцінювання якості курсової роботи науковим керівником	Захист роботи	Сума
до 80	до 20	100

Шкала оцінювання

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Архіпов В. В., Русавська В. А. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 342 с.
2. Архіпов В. В. Організація ресторанного господарства : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 280 с.
3. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 184 с.
4. Ковешніков В. С., Матвієнко А. Т., Разметова О. Г. Організація готельно-ресторанного господарства : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2021. 564 с.
5. Мунін Г. Б. Управління сучасним готельним комплексом : навч. посіб. / за ред. С. І. Дорогунцова. Київ : Ліра-К, 2005. 520 с.
6. Нечаюк Л. І., Нечаюк Н. О. Готельно-ресторанний бізнес: Менеджмент : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 344 с.
7. Організація готельного господарства : навч. посіб. / за ред. О. М. Головка. Київ : Кондор, 2018. 338 с.
8. Організація готельно-ресторанної справи : навч. посіб. / за ред. В. Я. Брича. Київ : Ліра-К, 2020. 484 с.
9. Основи готельно-ресторанної справи : навч. посіб. / Н. І. Данько та ін. ; за заг. ред. А. Ю. Парфіненка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 288 с.
10. Сахно Є. Ю., Дорош М. С., Ребенок А. В. Менеджмент сервісу: теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 328 с.

Допоміжна

11. Бабіна Н. І. Організація та управління підприємствами готельного, курортного та туристичного сервісу : навч.-метод. посіб. Бердянськ : ФО-П Ткачук О. В., 2013. 110 с.

12. Байлік С. І., Писаревський І. М. Організація готельного господарства : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 329 с.
13. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 184 с.
14. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація готельного господарства : навч.-практ. посіб. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 204 с.
15. Коркуна О. та ін. Організація готельного господарства : навч.-метод. посіб. Львів : Вид-во «Добра справа», 2019. 224 с.
16. Токаренко О. І. Санаторно-курортна галузь під час війни: Проблеми управління / О. Токаренко, Т. Несторенко, О. Несторенко // Збірник науково-практичних матеріалів Міжнародного курортно-рекреаційного форуму (Трускавець, 29–30 червня 2023 р.). Івано-Франківськ : ТУР-ІНТЕЛЕКТ, 2023. С. 19–21.
17. Токаренко О. І., Бабіна Н. І. Стандартизація та сертифікація послуг як інструмент управління якістю обслуговування... // Актуальні проблеми прогнозування розвитку економіки : монографія / за ред. О. І. Черняка, П. В. Захарченка. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2017. С. 346–357.
18. Токаренко О. І., Швачко В. А. Діагностика корпоративної культури підприємств курортної рекреаційно-туристичної сфери в Україні // Актуальні проблеми прогнозування поведінки складних соціально-економічних систем : монографія / за ред. О. І. Черняка, П. В. Захарченка. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2016. С. 475–489.
19. Токаренко О. І., Леміш К. М. Санаторно-курортне лікування як чинник забезпечення якості життя населення // Modern Problems of Improve Living Standards in a Globalized World : матеріали міжнар. наук. інтернет-конф. (Бердянськ – Ополе – Слов'янськ, 8 грудня 2016 р.). С. 51–57.
20. Health-resort industry in Ukraine: the underlying causes of changes / О. Tokarenko, Т. Nestorenko, О. Nestorenko // Wroclaw Annual International Conference on Health and Lifestyle (WAICHL-2018), Wroclaw, May 24-25, 2018.
21. Health-resort complex development as a part of preventive medicine in the context of providing well-being / О. Tokarenko, Т. Nestorenko // *Economia. Wroclaw Economic Review*. 2017. Tom 23, nr. 4. P. 239–249.

Інформаційні ресурси

22. ДСТУ 4268:2003. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги. Київ : Держспоживстандарт України, 2004.
23. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів. Київ : Держспоживстандарт України, 2004.
24. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення. Київ : Держспоживстандарт України, 2006.
25. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
26. Державний комітет по стандартизації, метрології та сертифікації. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/>
27. Портал Менеджмент. URL: <http://www.management.com.ua/methodology.php/>
28. Сфера гостинності : інформаційно-аналітичний інтернет-портал. URL: <https://horeca-ukraine.com/catalogue/hotels/>
29. Visit Ukraine : сервісний портал для туристів. URL: <https://visitukraine.today/uk>
30. Proriat Hospitality Partners : інвестиційно-керуюча компанія. URL: <https://proriat.com/uk/>
31. Pro-Consulting : консалтингова компанія (аналітика та маркетинг). URL: <https://pro-consulting.ua/ua>